

Förskoleklass – undervisning på barn- och ungdomsmedicin

Sammanfattning

Riktlinjen vänder sig till lekterapeuter med förskolläraryr-/fritidspedagogisk eller specialpedagogisk utbildning och som har en lärarlegitimation. Riktlinjen beskriver de lagar och allmänna råd som finns i skollagen och hos Skolverket, vilka förutsättningar som ges och hur undervisningen kan genomföras.

Förändringar sedan föregående version.

Inga ändringar i denna version.

Bakgrund

Riksdagen har beslutat att förskoleklassen ska bli obligatorisk från och med höstterminen 2018. Det innebär att barn som är bosatta i Sverige får skolplikt från höstterminen det år då de fyller sex år.

Ur skollagen Kap 24, 16 §

Om ett barn vårdas på sjukhus eller en institution som är knuten till ett sjukhus, ska huvudmannen för institutionen svara för att barnet får tillfälle att delta i utbildning som så långt det är möjligt motsvarar den som erbjuds i förskola, förskoleklass eller fritidshem. Lag (2015:176)

Skollagen Kap. 2, 13 § gällande vilka som får undervisa i skolväsendet

Endast den som har legitimation som lärare eller förskollärare och är behörig för viss undervisning får bedriva undervisningen.

Skollagen Kap. 9, 2 § om utbildningens syfte i förskoleklass

Förskoleklassen ska stimulera elevers utveckling och lärande och förbereda dem för fortsatt utbildning. Utbildningen ska utgå från en helhetssyn på eleven och elevens behov. Förskoleklassen ska främja allsidiga kontakter och social gemenskap.

Vidare styr också:

Allmänna råd med kommentarer om utbildning på sjukhus och läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet 2011 (Reviderad 2017).

Förutsättningar

Till barn- och ungdomsavdelningen och barndagvårdsavdelningen kommer barn som innefattar förskoleklassverksamhet regelbundet.

De barn som vistas på sjukhuset under längre tid kan erbjudas undervisning av lekterapeuter som är legitimerade för undervisning i förskoleklass.

Information/Förberedelse

Vårdnadshavare till aktuella patienter informeras om skolplikt och att undervisning i förskoleklass kan ges på lekterapi. Lekterapeuter begär tillstånd av vårdnadshavare att få kontaktuppgifter till hemförskoleklassen och därefter kan ett samarbete med hemskolan kring elevens undervisning planeras.

I de fall där patienten vistas regelbundet på Drottning Silvias barnsjukhus (DSBS) tas en kontakt med lekterapi på DSBS så att ett samarbete kring patientens skolgång kan upprättas.

Genomförande

Undervisningen i förskoleklassen ska utgå från den värdegrund och uppdrag samt de övergripande mål och riktlinjer som framgår av del 1 och 2 i läroplanen.

Nedan angivna områden kompletterar del 1 och 2 genom att förtydliga syftet med det centrala innehållet i undervisningen i förskoleklassen samt hur undervisningen ska ge eleverna förutsättningar att utvecklas i riktning mot de kunskapskrav som senare kommer att ställas i den aktuella obligatoriska skolformen. Undervisningen ska behandla följande centrala innehåll.

Språk och kommunikation

- Samtala, lyssna, ställa frågor och framföra egna tankar, åsikter och argument om olika områden som är bekanta för eleverna, till exempel etiska frågor och vardagliga händelser.
- Samtala om innehåll och budskap i olika typer av texter.
- Berättande texter, sakprosatexter och texter som kombinerar ord, bild och ljud.
- Bokstäver och andra symboler för att förmedla budskap.
- Rim, ramsor och andra ordlekar.
- Digitala verktyg och medier för kommunikation.
- Säker och ansvarsfull kommunikation, även i digitala sammanhang.
- Ord och begrepp som uttrycker behov, känslor, kunskap och åsikter. Hur ord och yttranden kan uppfattas av och påverka en själv och andra.

Skapande och estetiska uttrycksformer

- Skapande genom lek, bild, musik, dans, drama och andra estetiska uttrycksformer.
- Olika material, redskap och tekniker för att skapa och uttrycka sig.
- Tolka och samtala om innehåll och budskap i olika estetiska uttryck.
- Digitala verktyg för framställning av olika estetiska uttryck.

Matematiska resonemang och uttrycksformer

- Enkla matematiska resonemang för att undersöka och reflektera över problemställningar samt olika sätt att lösa problem.
- Naturliga tal och deras egenskaper och hur de kan användas för att ange antal och ordning. Del av helhet och del av antal.
- Matematiska begrepp och olika uttrycksformer för att utforska och beskriva rum, läge, form, riktning, mönster, tid och förändring.

Natur, teknik och samhälle

- Olika sätt att utforska företeelser och samband i natur, teknik och samhälle, till exempel genom observationer, mätningar och samtal om iakttagelser. Hur elevnära företeelser och samband kan beskrivas, till exempel med ord och bilder eller enkla tabeller och diagram.

- Normer och regler i elevernas vardag, till exempel i lekar och spel, och varför regler kan behövas.
- Demokratiska värderingar och principer, i sammanhang som är bekanta för eleverna. Hur gemensamma beslut kan fattas och hur konflikter kan hanteras på ett konstruktivt sätt.
- Barnets rättigheter i enlighet med konventionen om barnets rättigheter.
- Livsfrågor med betydelse för eleven, till exempel kamratskap, rättvisa och könsroller.
- Naturen och människors levnadsvillkor på hemorten och andra platser under olika tider, utifrån elevernas erfarenheter och intressen.
- Sortering och gruppering av växter och djur samt namn på några vanligt förekommande arter.
- Kemiska och fysikaliska fenomen som är bekanta för eleverna, till exempel övergång från is till vatten, friktion och synliga astronomiska fenomen.
- Några vanliga tekniska lösningar i elevernas vardag, hur de är uppbyggda, fungerar och skulle kunna förbättras.
- Byggande och konstruktion med hjälp av olika material, redskap och tekniker.
- Hur människors olika val i vardagen kan bidra till en hållbar utveckling.

Lekar, fysiska aktiviteter och utevistelse

- Initiera, organisera och delta i lekar av olika slag.
- Fysiska aktiviteter inomhus och utomhus under olika årstider och i olika väder.
- Säkerhet och hänsyn till miljö och andra människor vid vistelse i olika naturmiljöer.
- Kost, sömn och fysisk aktivitet och hur de påverkar hälsa och väl-befinnande.

Dokumentinformation

För innehållet svarar

Karolina Borg lekterapeut, barn- och ungdomsmedicin, SÄS
Anna Eklund, lekterapeut, barn- och ungdomsmedicin, SÄS

Nyckelord

Undervisning, förskola, förskoleklass, lekterapi, skollag, skolplikt, läroplan

Relaterade dokument

- Läroplanen. Skolverket.
<https://www.skolverket.se/> under rubrik Undervisning,
Förskoleklassen, Läroplanen, *Läroplanen i de olika
skolformerna*

Information om handlingen

Handlingstyp: Riktlinje

Gäller för: Barn- och ungdomsklinik

Innehållsansvar: Anna Eklund, (annek97), Fritidspedagog

Granskad av: Elsa Fransson Bona, (elsbo), Överläkare

Godkänd av: Karolina Andersson, (karan56), Verksamhetschef

Dokument-ID: SAS9003-1367181295-442

Version: 4.0

Giltig från: 2025-05-27

Giltig till: 2027-05-09